

6636, 7199, 7576, 7577, 7611, 7901, 8327, 8560, 8561, 8818, 9905.)

Toto původní stanovisko nejvyššího soudu bylo změněno pozdějším rozhodnutím č. 13.235 Sb. n. s., v němž předně byla vyslovena zásada, že i když nebylo zaměstnavateli dáno povolení k práci přes čas, může se zaměstnanec na zaměstnavateli domáhati odměny za práce přes čas z důvodu bezdůvodného obohacení zaměstnavatele. Okolnost, že zaměstnanec po celou dobu, co byl zaměstnán, nepovažoval odměnu za nepovolené práce přes čas, nepodstatňuje ještě o sobě závěr, že se zaměstnanec chtěl úplaty za mimořádné úkony vážně a svobodně zříci, jestliže šlo o zaměstnance hospodářsky na zaměstnavateli závislého, jenž se mohl důvodně obávat, že bude jinak ze zaměstnání propuštěn a vydán nebezpečí nezaměstnanosti a bídy tím spíše, jestliže zaměstnavatel kladl velkou váhu na brzké ukončení práce zaměstnanci svěřené a pobízel ho ustavičně k jejímu urychlení. V takovém případě je povinnost zaměstnance, aby dokázal, že se mu jednak nedostalo náležité odměny, jednak, že na jeho úkor byl zaměstnavatel bezdůvodně obohacen.

Problém faktického pojištění

řeší ve stejnojmenném článku (Sociální revue, roč. 18, 1937, str. 308 a n.) Dr. František P r e i s v těchto zásadních vývodech:

»Faktickým pojištěním nazývá se jak v praxi, tak v teorii ne zcela přesně a výstižně stav, způsobený tím, že nositel sociálního pojištění přijal přihlášku osoby pojistné povinnosti nepodrobené k povinnému pojištění v přesvědčení, že osoba k pojištění přihlášená je podrobena pojistné povinnosti....

K přihláškám osob pojistné povinnosti nepodrobených dochází buď bona fide nebo mala fide.

K přihlášce osoby pojistné povinnosti nepodrobené, která byla učiněna bona fide, mohlo dojít jen pro neznalost zákona, nebo pro nesprávný jeho výklad a skutkové okolnosti, uvedené v takové přihlášce jako směrodatné pro řešení otázky pojistné povinnosti, jsou buď úplné, nebo neúplné. Nejsou-li skutkové okolnosti úplné, je přece nutno považovati za povinnost nositele sociálního pojištění, aby si opatřil chybějící data, potřebná pro posouzení otázky pojistné povinnosti... Osoba k pojištění přihlášená by mnohdy teprve po vzniku pojistného případu zvěděla, že se jí ze sociálního pojištění ničeho nedostane, ač třeba po dlouhá léta bylo za ni placeno po-

jistné a ona žila v dobrém přesvědčení, že je sociálním pojištěním chráněna. Vždyť potom na příklad i v době, kdy již by požívala invalidního nebo starobního důchodu, mohl by nositel sociálního pojištění odmítnouti další výplatu důchodu.

Případy, v nichž mala fides se snaží získati placením pojistného odškodnění budoucích pojistných případů, jsou velice řídké, jak nejlépe dokazuje skutečnost, že možnost dobrovolně pokračovati v sociálním pojištění je poměrně velice málo používána. Jde tedy jenom o to, zda jest správné stanovisko, podle něhož tím, že zaměstnavatel, po případě domnělý zaměstnavatel přihlásil u nositele sociálního pojištění k povinnému pojištění osobu pojistné povinnosti nepodrobenou, byť i v nesprávném domnění, že přihlášená osoba je podle zákona pojištěním povinná, a dále tím, že nositel sociálního pojištění vzal takovou přihlášku na vědomí, jest okamžikem přijetí přihlášky nositelem pojištění založen mezi stranami pojištěný poměr (tak zvané faktické pojištění) se všemi důsledky, které k němu poji příslušný sociálně pojišťovací zákon, a trvá tak dlouho, dokud není zrušen. Judikatura nejvyššího správního soudu zodpověděla tuto otázku kladně v četných svých nálezech...

Vzhledem k těmto úvahám překvapuje stanovisko, které zaujal nejvyšší správní soud ve svém nálezu z 3. dubna 1936, č. 12.097, Boh. A 12.361, a podle něhož, i když nemocenská pojišťovna přihlášku podle zákona č. 221/1924 ve znění jeho novel přijala a pojistné předepsala, může přijetí přihlášky odvolati a vysloviti nedostatek pojistné povinnosti, zjistila-li dodatečně, že předpoklady pojistné povinnosti dány nejsou.»

Účast klinik a nemocnic na znaleckém posudku.

K této zajímavé otázce uvádí s. rada Dr. Ant. Dráb ve stejnojmenném článku, uveřejněném ve »Svépomoci« ze dne 15. června 1937, č. 12, str. 190, v podstatě toto:

V řízení před pojišťovacím soudem téměř čtyři pětiny všech případů jsou rozepře, kde je nutno prováděti důkaz o zdravotním stavu žalobcové... Tento důkaz se provádí soudními znalci podle předpisů civ. řádu soudního, jenž ustanovuje, že soud ustanovuje jednoho nebo více znalců, vyslechna strany o jejich osobě. Pravidelně to bývají lékaři praktičtí, ježto různost chorob, na něž si žalobci v téže žalobě stě-

žují, to vyžaduje. Praktičtí lékaři, kteří mají všeobecnou odbornou erudici a praxi, jako znalci se osvědčili... Přece však je někdy nutno v zájmu úplnosti posudku provést nutné šetření a doplnění nálezu, aby posudek mohl být co nejúplnější... Praxe pomáhá si tím způsobem, že k návrhu soudního znalce, jenž při své prohlídce nutnost doplnění zjistí, žádá nemocnici nebo kliniku o provedení pozorování nebo vyšetření a podle chorobopisu soudní znalec podá svůj konečný posudek... Osobou rozhodující o míře snížení pracovní schopnosti s hlediska lékařsko-vědeckého jest jedině soudní znalec, jehož posudek jest pro spor rozhodující. Soud jest povinen podle předpisu § 359 čr.s. půjčiti znalci všechny pomůcky, jež potřebuje k řádnému zodpovězení otázek mu daných. Je tedy soud povinen poskytnouti znalci

i potřebná zjištění, jež sám provést nemůže... Tam, kde dojde k pozorování v nemocnici nebo na klinice a opatření chorobopisu, tu není tento chorobopis samostatným důkazním prostředkem a nelze s ním zacházeti jako s jiným důkazem, tím méně připouštěti jej průvodním usnesením. Bude-li takto postupováno, nemůže být s hlediska předpisů civ. řádu soudního proti tomuto doplňování znaleckého posudku námitky... Kliniky vydávají nálezy o chorobě a stavu nemocného, jenž byl v ošetřování. Podávati posudky zásadně odmítají a jistě právem. Znovu zaujal toto stanovisko sbor lékařské fakulty Karlovy university ve svém letošním zasedání (č. děk. 1010/37). Ovšem při značné agendě klinik bývají tyto nálezy zpravidla velmi kusé a předkládají se soudu často se značným zpožděním.

Z právní praxe.

Nepřípustný opravný prostředek a právní moc.

Žaloba pro náhradu škody byla krajským soudem odmítnuta pro nepříslušnost s tím, že dle § 17 ex. ř. příslušným jest okresní soud v K.

Proti tomuto odmítnutí žaloby podala strana žalovaná stížnost, která pro nedostatek legitimace žalované strany k takové stížnosti byla odmítnuta a vrchní soud zamítl další rekurs strany žalované proti odmítnutí její stížnosti co nepřípustné.

Na to žalobce podal novou žalobu u okresního soudu v K., proti které žalovaná strana namítala promlčení pro uplynutí 30denní lhůty 3. odst. § 232 c. ř. s. Okresní soud v K. vyhověl námitce promlčení a žalobu zamítl.

Odvolací soud vyhověl odvolání strany žalující, zamítl námitku promlčení a vrátil věc okresnímu soudu v K., aby nehledě k námitce promlčení, znovu jednal a rozhodl.

Nejvyšší soud usnesením ze dne 22. dubna 1937, č. j. R II 150/37 vy-

hověl dovolacímu rekursu z těchto důvodů:

»Žalobce se domáhá v tomto sporu náhrady škody, která mu prý byla způsobena soudním zabavením a uschováním autobusu dne 16. dubna 1932, jednak exekucí prodejem jeho dne 26. ledna 1933. Nárok takový se promlčuje podle § 1489 obč. zák. ve znění § 196 třetí dílí novely k obč. zák. ve 3 letech od doby, kdy poškozený se dověděl o škodě a osobě škůdce. Prvý soud zamítl žalobu, podanou dne 25. února 1936, pro promlčení žalobního nároku podle tohoto ustanovení zákonného. Pokud při tom vycházel z názoru, že žalobce věděl o škodě a osobě škůdce ihned, nebylo v odvolání žalobce proti rozsudku prvního soudu brojeno.

Žalobce však podal před podáním této žaloby stejnou žalobu proti téže žalované dne 15. dubna 1935, tedy ještě před uplynutím tříleté promlčecí lhůty u krajského soudu civilního v Praze. Tento jí odmítl usnesením ze dne 13. září 1935 pro svou věcnou nepříslušnost. Toto usnesení ze dne 13. září 1935 bylo doručeno právnímu zástupci žalobce dne 5. října 1935 a právnímu zástupci žalované dne 4. října 1935. Rekurs proti němu však nepodal žalobce, nýbrž žalovaná. Její rekurs byl odmítnut jako nepřípustný usnesením soudu první stolice ze dne 16. října 1935 a rekurs žalované